

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt let 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tujeleže toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uradništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, aklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Dvojna morala.

Domobranski minister ekselencia grof Welsersheimb je star general, mož starega kroja in zastarelih nazorov. Z načeli o konstitucionalizmu se dosedaj še ni sprijaznil in je svoj nazor o ministerski odgovornosti tekom let, kar je minister — in grof Welsersheimb je že sila dolgo minister — le v toliko premenil, da mu več ni tako sovražen, kakor mu je bil začetkom svojega delovanja kot minister, ker ga je skušnja izučila, da je ta odgovornost le idealna, nikakor pa ne realna. Ta zavest, katero je praksa utrdila, je jedina tolažba postarni ekselenci. Minister Welsersheimb se smatra v parlamentu za zastopnika vojnega ministra, kateri ga je tja komandiral, kakor bi ga lahko komandiral na kako sitno mesto v Gališki, in vsled tega se tudi prav nič ne meni za dogodbe v parlamentu, za politične sisteme in strankarske boje ter pazi skrbno na to, da ne pride v osebno dotiko s kakim poslancem. Bore malo je poslancev, kateri so bili kedaj tako srečni, da so govorili z grofom Welsersheimbom, in še ti so zgolj častniki in visokega rodu.

Najnadležnejša parlamentarna uredba se zde grofu Welsersheimbu interpelacije. Temu se ni čuditi. Staremu vojaku ne more biti všeč, da se civilisti utikajo v vojaške zadeve in zategadelj se je navadil odgovarjati prav sumarično in bistveno jako enostavno na vse take pritožbe ali rekriminacije. Kadarkoli se je v zadnjih letih interpelovalo zaradi vojaških stvari, domobranski minister je vselej „na podlagi aktov“ izjavil, da vse skupaj ni nič in iz trte izvit.

Te dni je pa minister Welsersheimb presenetil celo tiste, kateri so se že navadili njegovega načina odgovarjanja na podane interpelacije, da celo svoje ministerske kolege. Stvar je ta:

Dne 19. marca je laški posl. Bazzanella interpeloval domobranskega ministra zaradi dogodbe, katera se je primerila 11. novembra l. l. Tisti dan so štirje častniki v Roveretu na koledvoru kupili vožne listke, pri kateri priliki je službujoči blagajnik zapazil, da ima jeden častnikov pri sebi velikega psa, za katerega pa ni vzel listka. Blagajnik je šel na peron in opozoril nadprevoznika, da psa ne sme pustiti v vagon. Nadporočnik Putzker, lastnik psa, je to slišal in unel se je prepri, kateri popisuje interpelacija doslovno takole: „Mej častniki je najglasneje kričal nadporočnik Putzker, kateri je dejal blagajniku: „Prokleti civilist, kaj imate tu iskati? Jaz vas ne poznam, ker nimate znaka, da ste v službi. „Blagajnik je šel po svojo uradno kapo in vrnivši se, je rekel: „Tu stojim kot blagajnik južne železnice; opozarjam Vas, da prej nisem z vami govoril, nego z železniškimi organi, sedaj pa povem vam, da ni dovoljeno v vagone I. in II. razreda jemati s seboj pse. „Komaj je izgovoril, začeli so ga častniki psovati z besedami, kakor: „Zanikrni civilist! Bedak! Tepec!“ itd. Blagajnik Casagrande je na to rekel: „Vi niste kavalirji, vi niste častniki; kdor tako govori, je osel.“ Nadporočnik Putzker je na to potegnil sabljo in neoboroženega Casagrande trikrat vsekali. . . Redar je nadporočnika prijel, da je Casagrande mogel zbežati; Putzker se je oprostil in hitel za uradnikom, v pisarno, a ga ni dobil, vsled česar se je z golo sabljo v rokah vrnil na peron in se z vlakom odpeljal.“

Domobranski minister je na to interpelacijo dal naslednji klasični odgovor:

Pokazalo se je, da prizadeti uradnik ni blagajnice pravočasno odprl, namreč šele nekaj minut pred 10 uro, namesto ob 9. uri 40 minut ter s tem in pa po nekkih nepremišljenih besedah prouzročil pritožbo nadporočnika Putzkerja. Dognano je tudi, da je ta uradnik prišel v civilni obleki na peron in se nepoklican vmešal v neko uradno opravilo ter se končno spozabil tako, da je c. kr. častnika javno psoval, vsled česar se je v zmislu § 114, lit. d. spoznalo kot opravičeno, da je slednji rabil orožje.

Ta ministrov odgovor je res že prečuden. Ker je torej uradnik izpolnil svojo dolžnost in prepoval, da bi častnik vzel seboj v vagon psa, je storil greh, se je nepoklicano vmešal v neko uradno opravilo. Ta je vendar malo predebela! Minister je tudi pozabil povedati, od kdaj imajo častniki pravico kaznovati ljudi zaradi umešavanja v uradna opravila in od kdaj velja načelo, da sme častnik psovati civiliste, kolikor hoče, civilisti pa bi se ne smeli „spozabiti“.

Tu gre za izgred, kakoršni se — žal — večkrat primerijo. Minister je imel dolžnost obsoditi častnikovo nepravilno in nasilno postopanje; on pa re samo da tega ni storil, nego je naravnost razglasil novo moralo. Srečna Avstrija! Zdaj imamo posebno moralo za vojaški stan in posebno za nevojake, zaničevane civiliste.

Ako se kmetijski fant „spozabi“ in na žaljenje odgovori z nožem, pride v zapor; ako častnik na žaljenje odgovori s sabljo, se to spozna kot opravičeno. Ako razžali kak civilist uradnika, ki je v službi, se obsodi strogo; ako mu da zausnico, se obsodi zaradi hudodelstva; ako pa ga častnik poseka, se to opraviči. Postarni ekselenci grofu Welsersheimbu se zdi to prav in v redu, upal se je celo v javni seji parlamenta postopanje prizadetega častnika zagovarjati!

Obžalujemo, da je zbornica vzela ta odgovor molče na znanje in da ni staremu ministru in sploh vladi povedala svojega mnenja o tej dvojni morali, katero je razglasil domobranski minister.

Državni zbor.

Na Dunaji, 11. maja.

Poslanska zbornica je mehka, kakor vosek. Kar vlada želi, se vse zgodi. Nobena stranka se ne upira, celo Mladočehi so postali popustni in jih je možno pregovoriti. Vlada sveda izkorišča svoj ugodni položaj kar najbolje mogoče in je spravila na razpravo celo davčno reformo, o kateri se je danes začela razprava.

Najprej je zbornica vzprejela načrt zakona o rudniških nadzornikih, potem pa razpravljala o personalnem davku.

Posl. dr. Kaizl je rekel, da niso izginili tisti razlogi, kateri so Mladočehi za časa koalicije silili nasprotovati davčni reformi. Načrt ni pravičen posamičnim kronovinam in izroča davkoplačevalce milosti in nemilosti davčnih uradnikov. Govornik se je izrekel zoper načrt.

V imenu poljskih poslancev je govoril David Abrahamowicz in dokazoval, da bo davčna reforma malim obrtnikom zelo koristna, dočim bodo morali tisti, ki imajo največje dohodke, dosti več plačevati, nego dozdaj. Govornik je obširno dokazoval, da je predloga prav za prav socialno-reformatično delo in jo toplo priporočal.

Za levčarje je govoril dr. Gross, kateri je povdarjal, da levčarji ne bodo glasovali za predlogo, da bi tako vladi izrazili zaupanje, tudi ne, da bi

se prebivalstvu prikupili, saj vedo, da jim prebivalstvo za to glasovanje ne bo hvaležno, nego jedino iz ozirov na državo in na koristi ljudstva.

Dipauly je izjavil, da bo njegova stranka glasovala za predlogo, dasi ni z njo zadovoljna.

Finančni minister Bilinski je zavračal očitjanje, izrečeno z raznih strani, da so bili pri davčni reformi jedino merodajni interesi fiskusa. Vladi je malo na tem leželo, da se predloga vzprejme, celo pa ne zahteva, naj se jej z vzprejetjem načrta izreče zaupanje. Jedine nvaževanja vredne pomisleke so izrekli Mladočehi. Ko sem nastopil svoje mesto, sem sklenil, da ne bom pazil samo na davčno moralo mej prebivalstvom, nego tudi na davčno moralo mej uradništvom in sem v tem oziru že nekaj dosegel. Dalje je govornik dokazoval, da češka dežela in mesto dunajsko po davčni reformi nikakor ne bodeta prikrajšana ter obljubil, da se zakon v reviziji zemljiškodavčnega katastra takoj predloži v sankcijo, čim se reši v gospodski zbornici.

Govorili so še nekateri poslanci, potem pa se je razprava ptergala.

Prihodnja seja bo jutri.

V Ljubljani, 12. maja.

Davčna reforma. Vlada se je udala v mladočeške zahteve glede davčne reforme. Družega jej tudi ni kazalo, kajti Mladočehi so v tej zadevi imeli močno oporo tudi v Hohenwartovem klubu. Češki veleposestniki so bili popolnoma jednacega mnenja v tej stvari, kakor Mladočehi. Hohenwart sam in nekateri kimovci bi bili najbrž radi, da Hohenwartovci v tem uprašanju zavzemó Mladočehom nasprotno stališče, a so zadeli na prehud upor. Ko bi se vlada Mladočehom ne bila udala, bile bi po novi davčni reformi dežele prišle v velike finančne zadrege. Že sedaj so finančne razmere mnogih kronovin jako neugodne. Celó bogato Češko je prisiljeno delati dolgove. Deželne potrebe se vedno množe, dohodki pa ne. Poslanec dr. Gasser bode predlagal, da bi dežele lahko na novi osebni davek nalagale svoje naklade, naj se jim tudi dovoli delež prebitka.

Povišanje uradniških plač. Vse kaže, da bodo uradniki še precej časa morali čakati povišanja plač. Budgetni odsek se je nedavno posvetoval o tem, a skoro vsi poslanci so bili tega mnenja, da se stvar drugače rešiti ne more, kot da se poprej določi, kako se pokrijejo dotični precej znatni stroški. Noben poslanec ni kaj voljea, privoliti v nove davke, posebno sedaj ne, ko se bližajo volitve. Konservativni poslanci pa tudi pravijo, da se ponižajo pristojbine pri prepisovanju kmetijskih posestev, zlasti, če oče posestvo izroči svojemu sinu. Sedanji državni zbor stvari ne bode rešil. Vladi se pa tudi ne mudi. Občinske volitve ne bodo kmalu na Dunaju, da bi rabila podpora uradnikov. Zadnje občinske volitve so po tudi pokazale, da obetanje povišanja plače, ni uplivalo na politično mišljenje uradnikov.

Francija. Nemci niso nič prav zadovoljni, da se je na Francoskem prememba vlade tako mirno izvršila. Nadejali so se, da pride do vstaje v Parizu, ko je morala dati ostavko vlada, ki je imela zaupanje zbornice. To bi bilo Nemcem jako po volji. Rusija bi pretrgala vse vezi s Francijo in se zopet bolj približala Nemčiji, katera bi zopet igrala prvo ulogo v Evropi, kot jo je dolgo po francosko-nemški vojni. Tako je pa prišlo na Francoskem na krmilo ministerstvo, v katero ima Ru-

sija še več zaupanja. V Peterburgu so se prepričali, da Francija ni več dežela revolucije in zato je Rusija lahko ostane z njo v politični zvezi. Nemško prijateljstvo ima za Rusijo tako vedno manj cene, naj se jej še tako usiljuje. Časi so minoli, ko je Nemčija igrala prvo ulogo v Evropi. Da do tega pride, je Bismarck slutil že 1875. leta, ko je hotel začeti vojno proti Franciji, da jo poponoma uniči, a je ruski car bil prekrizal njegove namene.

Monarhisti se vzbujajo na Francoskem. Poslednja ministerska kriza jih je predramila. Pri volitvah v občinski svet so se nekaj izgubili, kar kaže, da narod dosti ne mara zanje. Vzlic temu pa ne zgube poguma. Nadejajo se že, da bode sedanjí predsednik republike kmalu moral odstopiti. Za njim bode voljen general Saussier, ki se pa ne bode dolgo držal. Za njim pa bode voljen kak orleanški princ. Orleanci že pripravljajo neki manifest mej narod. Seveda je to pijača na medvedovo kožo. Viktor Napoleon je pa proti nekemu časnikarju se izjavil, da je vsak čas pripravljen povrniti se v Francijo in razviti zastavo cesarstva. Po njegovem mnenju se more Francija le pod cesarstvom okrepčati. Pod republičansko vlado se bode pa politične stranke vedno bolj cepile in to bode vedno bolj slabilo ugled in moč države.

Afriška politika v italijanski zbornici. Sedaj se razpravlja v italijanski zbornici o kreditih za Afriko. Ministerski predsednik je izrečno povedal, da vlada ne misli svojih mej razširjati v Afriki, ker le v sedanjem obsegu Italija more braniti kolonijo. Vlada sama je zaukazala, da Italijani ostavijo Adigrat. Nikakor pa vlada ne dovoli, da bi se tožilo Crispijevo ministerstvo. Zato ni nobenega povoda. Zbornica je vzela izjavo vlade z 278 proti 133 glasom na znanje. Sedaj vemo, da Italijani morajo ostaviti Adigrat, da tisti vojni uspeh pa, o katerem so poročali, nima nobenega pomena, in je torej le verojetno, da so se bili pogodili z Abesinci, kakor o svojem času, ko so ostavili trdnjavo Makale. Glede tožb proti Crispiju vlada ni bila vedno jednakega mnenja. Tukaj se pač od višje strani vpliva, da se stvar ne tira pred sodišče.

Dopisi.

Iz gornje Savinjske doline, 10. maja. „Slov. Gospodar“ je v svoji 16. številki z dne 16. aprila t. l., stran 140, objavil dopis „Iz Račice pri Mozirju“, v katerem njegov dopisnik mogočno svojo gorjačo vihti po vsem učiteljskem stanu. Očitno povemo, da nas je prav nepričakovano iznenadilo, da prinaša list, ki se bori za narod in njegov napredek, dopis, ki po celi svoji vsebini ni drugega, nego golo in ostudno obrekovanje, grdo in podlo zavijanje resnice, dopis pravimo, ki ima jedino le ta zlobni namen, zanetiti razpor, sejati prepir, unemati sovražstvo, nahujskati stan proti stanu. Kar je g. dopisnik že popred jedenkrat le namignil, to je v tem dopisu očitno izgovoril, da so namreč učitelji in šola največ zakrivali sedanjó ledo na kmetih. Izseljenci v Ameriko dali so mu za to trditev le ugoden povod, kajti on ravno tako dobro ve, kakor mi, da se niti jeden od teh, kar jih je šlo iz tega kraja v Ameriko, ni izselil radi velikih davkov, še manj pa radi šole, temveč pri vsakem so bili čisto drugi uzroki. Ako nam pa „svojeglavni“ g. dopisnik, kakor se sam imenuje, tega vendar ne verjame, pripravljeni smo, mu vse izseljence naštetí ter tudi pri vsakem navesti uzroke, radi katerih je domači kraj zapustil.

Neresnično je, da bi bil kje kdaj kak učitelj trdil, da so davki še premajhni in da jih kmet še prav lahko zmaguje, da bi mi učitelji ne razumeli splošne bede, da bi nam bilo zboljšanje družabnega življenja deveta briga. Kakor učitelji te splošne bede niso zakrivali, tako je tudi ne morejo odpraviti in odpravil je ne bode tudi g. dopisnik, niti če postane še kdaj poljedelski minister. Ras je pa, da si vsak učitelj v zadnji gorski vasi prizadeva po svojih skromnih močeh in navadno tudi pri zelo neugodnih razmerah pospeševati, bodi že tako ali tako, napredek v raznih strokah kmetijstva in tako tudi napredek v umnem gospodarstvu; s tem pa gotovo stori toliko, kolikor mu je sploh storiti mogoče za zboljšanje blagostanja mej ljudstvom. Nasprotno nam pa ni prav nič znano, da bi bil g. dopisnik z „mogočno“ svojo besedo že kje kaj koristil, ker bi se vendar izvedelo, kajti dandanes se vse izve, zlasti pa še, če kdo izvanredno blagosloveno deluje v blagor in srečo človeštva. Da, mi celo dvomimo, da bi bil g. dopisnik v zboljšanje kmetijstva in v olajšanje splošne bede ganil le meziniec; on je tisti, ki ima pač vedno pripravno roko in peró, kadar je treba hujskati, prav nepripravno roko pa ima tam, kjer je treba delati in kaj splošno koristnega storiti. Na široko odprta usta kliče g. dopisnik kmetom: Glejte! Nihče od vas nima 600 do 800 gld. suhega dohodka na leto, kakor jedino učitelji. Samozavestno se pogladi po čelu, češ, sedaj

sem pa v črno zadel. Ves radosten si mane roke ter duševnorazskočno je in gleda po dolini, kdaj se zberejo kmetje v črno vojsko, da pobijejo to požerušno, g. dopisniku tako sovražno učiteljsko zalego. Pa kako lažnja je ta dopisnikova trditev! Niti jednega učitelja i na celem Štajerskem, ki bi od svoje plače imel tako suhega dohodka. Kakor živi posetnik od svojega zemljišča, obrtnik in rokodelc od svoje obrti in rokodelstva, ravno tako mora učitelj in vsak čugi uradnik živeti od svoje plače. Da je pa učitelj mej vsemi stanovi, ki služijo državi, najslabše plačan, to ve ves svet in prav dobro tudi g. dopisnik; zato je pa tudi prav malo takih, ki bi zamgli s svojim zaslužkom pošteno izhajati in le reki so, ki bi imeli koncem leta kaj suhega dohodka, pač jih je pa mnogo, ki imajo, zlasti ako jih še kaka nezgoda zadene, žali-bog, dovolj suhega prihanjkljaja. Ko bi pa imeli učitelji res na leto 600—800 gld. suhega dohodka, tedaj bi bili, kar g. dopisniku naravnost povemo, res veseli in „smehljajči“; g. dopisnik pa bi bil že zdavna od same jez in zavisti počil in bi nam naše tako borne plače gotovo več ne oponašal. Ker so pa učitelji tako slab plačani, zato se pa tudi po vseh deželah potegujejo, kakor storé to tudi uradniki in duhovniki a zboljšanje svojih plač, in se tudi bodo, „naj si lo komu ljubo ali ne“.

G. dopisnik pač prav dobro ve, kaj je poglavitni vzrok velikim dakom in neznosni bedi ne le na kmetih, temveč tudi po trgih in mestih; pa to zamolči, bodi si že iz zlobnosti ali pa iz strahopetnosti. Tudi mislimo da se s povišanjem plač državnim uradnikom in duhovnikom ne bodo davki zmanjšali. Sicer pa prav nikogar ne zavidamo, ako se mu plača zboljša, kajti ne vemo, kaj bi bilo bolj ostudno in zoperno nego če se se komu oponaša košček trdo zasluženega kruha, katerega je. Le g. dopisnik, ki sicer potuhnjeno pravi, da je vsak delavec svojega plačila vreden, misli drugače, ali pa vsaj privošči boljjo plačo vsakemu drugemu, le temu „zakletemu“ učiteljstvu ne.

O tistem velikem žepu pa, katerega nam je g. dopisnik na vrat obesil, bi sicer lahko mnogokaj povedali, pa bolje bode, da molčimo. Mislimo pa, da tisočaki, ki se dobivajo iz državne blagajnice, tudi menda nikogar ne silijo na „jok“. In kdo plača tudi to? Nihče drugi ne, nego krvavi kmečki žulji, ki pa se g. dopisniku samo takrat smilijo, kadar dobivamo svojo plačo učitelji.

Nkoli in nikdar še ni kateri si bodi učitelj rekel in trdil, da bi bili ljudje sami pijanci, tako laž si zamore izmisliti le tak zloben dopisnik, kakor je naš nasprotnik. Živa resnica pa je, da je že marsikateri zapravljivost, pijančevanje, igra itd. spravila ob streho in dom. Ali hočete, g. dopisnik, žalostnih izgledov, lahko vam jih naštejemo, kolikor hočete. Zato je pa tudi dolžnost vsakega poštenega človeka, da tako ljudi pri vsaki ugodni priliki opozori na pogubne posledice take lakomnosti. Iz posameznih slučajev pa ne gre sklepati na splošnost — tako uči logika — kakor dela to g. dopisnik, češ, da učitelji tudi takim očitajo potratno življenje, ki si ga le po trdnopolnem tedenskem delu po nedeljah nekaj kozarcev privošči. Tako zaviti zamore resnico le g. dopisnik, kojemu gre le za to, da se ljudje in stanovi nahujskajo drug proti drugemu in naj velja, kar hoče.

Neresnica je, da bi bili učitelji kmetiki nevošljivci, kar pričujejo v besedi in dejanju gotovo bolj, nego g. dopisnik, ki je grd nevošljivec, ako že ne drugim, pa vsaj učiteljem, kojim njihovo krvavo zaslužno borno plačo tako hudo zavidaj.

Po kmetovem hrbtu pač najmanj udrihajo tisti, ki kmetске otroke učijo za življenje neobhodno potrebnih nauk, ki jih napeljavajo h krepostnemu življenju, tembolj pa g. dopisnik, ki kmeta zape-ljuje ter mu vedoma govori in piše neresnico, ki želi — to se bere mej vrstami — in naj še tako zvito in potuhnjeno pripoznava potrebo pouka, da ostane kmet nevednež in da si bode torej pozneje v življenji tem manj pomagati zamogel. V Galiciji je največ ljudi brez pouka in tam je tudi največja beda. Prebrisani židovski oderuhi so nevedno ljudstvo čisto izmolzli. Dažela pa niti toliko davkov ne zmoro, kolikor jih je treba za pokritje domačih stroškov in morajo druge dežele dolagati. Nasprotniki šole in pouka torej najhujše bijejo po kmetovem hrbtu. Sicer pa tudi naši hrbti niso za to, da bi se brez vse potrebe po njih udrihalo, kakor dela to napoklicani g. dopisnik.

Kar pa g. dopisnik kvasi o zdravem pouku v konjskem hlevu in nezdruvi odgoji v šolskih palačah, o ločitvi pouka od šolskega poslopa, to je že veliko več nego „svojeglavnost“, to je tako redka bistroumnost, da je kar ni para!

Da je gospodu dopisniku popolnoma všeč, po volji in po godu, ako se po 200—300 otrok skupaj spehahih poučuje v kaki zatohli, smradljivi in ne zdravi sobi, ali pa celo v konjskem hlevu, to pač radi verjamemo, kajti se to z njegovim „mekim“ — drugi, ki želé za otroke zdrave in značne prostore, imajo „trdo“ srce — rahločutnim, usmiljenim in blagim srcem popolnoma vjema. Prava slast in mast pa mora biti, za to tako „meko“ srce, ako sliši in vé, da stanuje učitelj s svojo rodbino po 14 let v napolpodzemeljskih vlažnih prostorih, kamor se brani iti — in to po vsej pravici — tudi občinski sluga; drugi zopet stanuje v kakem zaplankanem podstrežji ali pa v kaki na pol podrti za-

puščeni planinski bajti. Da je potem ljudem, ki imajo takšne nazore, kakor gospod dopisnik, vsako čedno šolsko poslopje to, kar je trn v peti se pač ne čudimo, povemo mu pa tudi „iz vseh ust“, da ljudem te baže niso le šolska poslopja trn v peti, ampak še mnogo bolj bodeč trn jim je šolski pouk. Takim dopisnikom so izobraženi, zastopni in zavedni ljudje najhujši trn v peti, kajti oni dobro vedo, da jim tako podlih in zlobnih laži, kakor jih je naš gospod nasprotnik v svojem dopisu nakupičil, ne verjamejo; to je pa ravno, kar jih tako grozno peče in grize in to je tudi glavni vzrok, da so strastni nasprotniki šole in smrtni sovražniki nas učiteljev. Gospoda dopisnika zanimanje za blagostanje ljudstva, katero tako oblastno povdarja, za katero pa prav nič ne stori, je gola hlimba. Gospoda dopisnika vodi le gola sebičnost in zavist in prav njemu je zboljšanje družabnega življenja „deveta briga“, kajti s podpihovanjem in ščuvanjem se „družabno življenje“ še pač nikdar zboljšalo ni.

Gotova in neovrgljiva resnica je, da nova šolska poslopja veliko veljajo in da se stavijo povsod, kjer so potrebna. Mogoče je tudi, da se je tu in tam pri stavbah več porabilo, nego je bilo neobhodno potrebno, pa ali smo to zakrivali mi učitelji? Kaj pa ali se stavijo cerkvena poslopja, vojašnice, balaice, hiralnice, gimnazije, muzeji, gledališča in razni drugi državi in deželah bolj ali manj potrebni zavodi zastonj? Ali uravnavanje rek, stavljenje železnic, delanje cest i. t. d. nič ne velja? Seveda se denar za nekatere teh stavb dostikrat dobiva po drugih potih, pa tudi le ti tisočaki so od kmetških žuljev in iz kmetških žepov. Pa od šole ima kmet vsaj nekaj koristi, od mnogih drugih stavb pa le malo ali nič. Gotovo je pa tudi, da gospod dopisnik dosihdob niti za šolski, niti za kak drug zid še ni vložil počenega groša. Sicer pa gospodu dopisniku svetujemo, ako mu že predragi šolski zid in seveda tudi vsak učitelj tako „smrdi“, da se izseli tja v Galicijo. Tam bode našel malo šol in še manj učiteljev, tam mu bode tedaj gotovo ugajalo. Tudi težko, da za njim kak vran zakroka!

Gospod dopisnik naj se tudi nikar ne šemi — saj je pust vendar že minul — češ, jaz sem kmet, ki bijem in tolčem po vas; kmeta s tako zlobnostjo in s tako zabito pametjo, kakor je dopisnikova, pri nas sploh ni. Tudi za razne „Marice“ se nihče pri nas tako močno ne briga in ne zanima, kakor ravno gospod dopisnik, najmanj pa naši kmetje. Sicer pa vsak poštenjak, ki resnico trdi, govori in piše, stopi očitno pred svet; za hrbe drugih skrivajo se le hinavski zaplotniki, ki si tega, kar trde, pred vsem svetom zagovarjati ne upajo. „Slov. Gospodarju“ pa, ki izhaja v Mariboru, na tem izbornem dopisniku prav iz srca čestitamo in ako se mu v prid in blagor našega ljudstva potrebno in koristno dozdeva, naj le tudi še nadalje prijavlja duševne proizvode tega velikega „rodoljuba“; naj le bruha po nas svoj srd in strupeni gnjev. Mi učitelji smo trpini od nekdanj, pretrpeli smo že mnogo, pretrpeli bodemo tudi te ljubeznive napade in to tem raje, ako je gospoda prepričana, da ji to hujskanje prinese dovolj slave in časti in da bode imelo tudi kaj koristi za domovino in narod.

„A glejte si čuka“. Ravno tisti „Slovenski Gospodar“, ki „iz vseh ust“ v svet kriči, kako mu šolski zid „smrdi“, prijavlja v ravno tisti številki kar dva razglašena o novostavljenji šolskih zidov. Gotovo izvabijo goldinarčki, ki se bodo za to plačali in ki pridejo tudi od kmetških žuljev nekaj grenkih solz iz tako usmiljenih dopisnikovih oči. Ako bi bil „Slov. Gospodar“ le količkaj dosleden, bi pač takih „zloglasnih“ razglasov ne objavljaj.

V naši dolini smo dosihmal živeli in delovali v miru in slogi in da tudi zana prej tako ostane, to pač vsi prav odkritosrečno želimo. Kakor mi druge pri miru pustimo, tako tudi želimo, da nas drugi pri miru pustijo! Ako pa na izbrube ostudne nevošljivosti in grdega natolčevanja tudi odgovarjamo, kakor smo morali to ravno tukaj storiti, tedaj se nam pa to nikakor zameriti ne sme. Vsaka stvar se brani kolikor in kakor se zna, zato se tudi nam ta pravica kratiti ne more in tudi ne sme. Ako bi se nam toraj očitalo, da smo koga izzivali tedaj odločno ugovarjamo že danes, kajti nas je dotični gospod dopisnik izzival in mi smo na te po vsem krivične in neosnovane napade le odgovarjali, kakor je to zahtevala od nas stanovska naša dolžnost.

Gornjigrad, 7. maja. 1896.

Učiteljstvo gornjegradškega okraja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. maja.

— (Razstavljeni načrti.) V bralni sobi deželnega muzeja razstavljeni so od danes naprej do 25. t. m. konkurenčni načrti za zgradbo novega poslopja na mestu bivše meščanske bolnice v Špitalskih ulicah. Došlo je 9 načrtov. Darila v znesku 2000 in 1200 kron razdelila se bodo tako, da dobita projekta s motom „Ljubljanka“ in „Haemona“ po 1000 kron, projekta „zlata zvezda“ in „In novo življenje naj zopet klije iz razvalin“, po 600 kron. Vsi premijirani načrti imajo krasne façade in bode torej, naj vzprejme občinski svet še ta ali oni načrt, novo poslopje kras mestu ljubljanskemu.

— (Sokolov „jour-fixe“) ki bo jutri večer po končanih prostih vajah v telovadnih prostorih, utegne biti izredno zabaven. Na vzpo-
edu je predavanje o telovadbi, tamburanje društvenih
tamburašev, petje okteta „Slavca“, ki sodeluje z
prijaznosti, potem pa tri humoristične točke, na-
reč: 1.) Le enkrat! tragikomična ilustrovanja
deklamacija z jedno podobo; 2.) Puščava, velika
dilema - poetično - melodramatična deklamacija s
spremljevanjem tamburic; 3.) Oj kanonir!, gin-
ljiva, srce pretresujoča deklamacija s spremljevanjem
tamburaškega zbora in petjem, ilustrovanja s 4. po-
dobami, zložil Jos. Noll, ilustriral Milutin Zar-
nik. Proste vaje se začno točno ob 1/9 uri in
bodo trajale izjemoma le jedno uro, potem pa se
takoj začne jour-fixe.

— (Preskušnje za učno vsposobljenost) so se
vršile ta mesec in so bili aprobeirani naslednji
kandidatje oziroma kandidatnje: gospodični Dolores
Saverny in Marija Žundel za I. skupino učnih pred-
metov za meščanske šole z nemškim učnim jezikom;
gg. Josip Verbič in Ivan Vrščaj za II. skupino
učnih predmetov za meščanske šole s slovenskim in
nemškim učnim jezikom; za ljudske šole s slovenskim
učnim jezikom gg.: Kornelij Igljč in Anton Kos; s
slovenskim in nemškim jezikom gg.: Franc Jordan,
Franc Lavtižar, Avgust Šabec (z odliko) in gospo-
dične: Apolonija Fatur, Viktorija Götzl, Serafina
Jamšek, Hermina Lapajne, Karolina Lešnjak, Albina
Prevc, Hermina Ravnihar, Ernestina Rekar (z od-
liko), Alfonza Ribežl, Marija Schescharg, Marta
Sucher, Danijela Šah, Mardelina Wietchnig; z
nemškim učnim jezikom gosp. Leontina Murgel in
g. Adolf Komac; za francoščino z nemškim učnim
jezikom gospodične: Rafaela Baar, Adolfina Bauer,
Matilda Bauer in Benvenuta Villa.

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) priredi
svojo prvo letošnjo vrtno veselico, kakor je bilo že
ob svojem času naznanjeno, dne 24. maja na Kos-
lerjevem vrtu z jako obširnimi in zanimivimi vzpo-
redom, katerega pravočasno priobčimo.

— (Prve vipavske črešnje) so prišle danes
v Ljubljano na trg. Drage so seveda še skoro kakor
žafan. V Gorici so jih imeli baje že pred ted-
nom dni.

— (Pretep v gostilni) Gostilničarka na
Opekarski cesti gospa Uršula Breskvar nas prosi
objaviti, da se pretep, o katerem smo poročali v
včerajšnjem listu, ne da bi bili imenovali gostilno,
kjer se je zgodil, ni vršil pri njej, nego v drugi
krčmi.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Te-
denski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine
Ljubljanske od 26. aprila do 2. maja kaže, da je bilo novo-
rojencev 11 (= 17.68‰), umrlih 19 (= 31.20‰),
med njimi jih je umrlo za vrtico 2, za jetiko 2,
za vnetjem soplinskih organov 4, vsled mrtvonda 1,
za različnimi boleznimi 10. Med njimi so bili tuji
3 (= 15.7‰), iz zavodov 4 (= 21.05‰). Za infek-
cijskimi boleznimi so obboleli, in sicer: za ošpi-
cami 2, za škarkarico 7, za influenco 1, za vrtico
5 oseb.

— (Imenovanja) Vladni kancelist pri okraj-
nem glavarstvu v Radovljici g. Ivan Kocijančič
je imenovan okrajnim tajnikom, nadzornikom pri
domačem pešpolku št. 17. g. Matija Kren pa vlad-
nim kancelistom.

— (Z dežele) se nam piše: Minule so dobro-
delne predstave v ljubljanskem gledališču v korist
„Jozefinumu“ in bile so krasne. Nadejamo se, da
nas bodo ljubljanske narodne dame kmalu povabile
k jednaki, že obljubljeni predstavi in to v
korist naše družbe sv. Cirila in Metoda, ki ravno
letos zelo velike podpore potrebuje zastran velikov-
ske šole. V to pomozi Bog!

— (Eksplodija in požar.) V Viru v Kam-
niškem okraju je te dni eksplodirala v tovarni
Josipa Grosslercherja petrolejska svetilka in pro-
uzročila eksplozijo sedmih drugih svetilk, vsled
česar je nastal požar, ki je med drugim uničil
deset tis. č. slamnikov. Škoda se ceni na 10.000 glđ.

— (Iz Zagorja ob Savi) se nam piše: V
soboto, dne 9. t. m., vršila se je pri c. kr. poštne-
maru v Zagorju ob Savi volitev dveh odbornikov
v penzijsko društvo poštarjev. Prisotni so bili gg.
c. kr. poštni tajnik dr. Rud. Pospisil iz Trsta, po-
štar iz Kamnika in poštar iz Radeč. Voljena sta
bila v osrednji odbor gosp. Alojzij Schrey, poštar
v Jesenicah in g. Avgust Malý, poštar v Belpeči,
kot njega namestnik.

— (Novo gasilno društvo) se snuje v Ra-
dovljah v radovljanskem okraju.

— (Napad na lastno zaročnico.) Dinar
Viktor Urbanis iz Trsta je bil zaročen z 22letno
hisiño Antonijo Čebulc iz Rodika, sedaj stanujočo

pri svoji materi in omoženi sestri v Miljah. Odkar
biva Antonija Čebulc v Miljah, jo je Urbanis večkrat
obiskal. Tako tudi minolo nedeljo. Zaročnika sta
sedela v gostilni pri kozarcu vina in Urbanis je
dekletu kazal svoje ženitovanske papirje. H krati
sta se zaročnica menda sprla in dekle je skočilo iz
gostilne. Urbanis je hitel za njo in jo zabodel štiri-
krat z nožem. Dekle so prenesli v bolnišnico.
Zdravniki sodijo, da so vse rane toli nevarne, da
se niso upali dati prepeljati dekleta v tržaško bol-
nišnico, ker so se bali, da utegne umreti na potu.

— (Akad. teh. društvo „Triglav“ v Gradcu.)
Dne 2. t. m. voljeni odbor sestavlja se je sledeče:
g. Jože Goričar, cand. med., predsednik; g. Makso
Pregl, cand. med., podpredsednik; g. Slavko Krmav-
nar, stud. iur., tajnik; g. Matevž Senčar, stud. iur.,
blagajnik; g. Vladimir Levec, stud. iur., knjižničar;
g. Pravoslav Pertot, cand. med., gospodar; g. Da-
vorin Špindler, stud. iur., namestnik.

* (Ministri v kazenski preiskavi.) Ogerska
ministra Fejervary in Josika sta imela zadnji čas
več dvobojev. Ker se je vsa stvar javno in sicer
jako obširno in natančno popisala, je moralo drž.
pravdnštvo že zaradi ljudij in pobujanja začeti
proti ministroma sodno preiskavo. Posledic to posto-
panje seveda ne bo imelo, pravosodni minister ne
more zapustiti svojih tovarišev in bo že poskrbel,
da se stvar o pravem času ustavi. Ministrov vender
ni mogoče soditi tako, kakor navadno ljudi!

* (Zvon velikan) V največji moskovski li-
varni zvonov se je izdelal zvon, kateri tehta 24.000
kilogramov. Veljal bo 30.000 rubljev. Zvon bo
okrašen s plastičnimi podobami, nanašajočimi se na
kronanje ruskega carja.

* (Ta pa zna!) V Eichelbergu pri Pressathu
na Nemškem je neko kmetsko dekle v ondotni
krčmi spilo 21 velikih čas piva (!) in po vrhu
krčmarja še tako nabilo, da mora ležati v postelji.

* (Štrajkujoči tovarnarji.) Da delavci, ako
s svojim položajem niso zadovoljni, začnejo štrajk,
to se dandanes prav pogostoma primeri; bolj redki
pa so štrajkujoči tovarnarji. Ta nova vrsta štraj-
kovcev je nastala na Laškem. Vsi tovarnarji v me-
stih Carate Briante in Albiata, kjer cvete tekstilna
industrija, so sklenili, da zapro dne 15. t. m. svoje
tovarne in sicer zaradi tega, ker jim je davčna
oblast odmerila previsoko dohodarino. V teh tovar-
nah dela 7000 moških in žensk, ki izgube vsi kruh.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Rodoljubi,
zbrani v restavraciji pri „Lloyd“, radnje se nad
umetniško dovršenima predstavama na korist „Jo-
sefinumu“, kateri sta bili po izreku nepristranskega
strokovnjaka neprimerno boljši od predstav dotič-
nikov, kateri „ne paktirajo s Slovenci“, da-
rujejo veselje srcem družbi sv. Cirila in Metoda,
katera se neopravičeno tolikrat prezira, svoto
30 kron. — Namesto venca na krsto nepozabne
sosedinje gospe Apolonije Grdina: Rodbina Ja-
grova, Sv. Petra cesta št. 81, 6 kron. Rodbina
F. Žanova, Sv. Petra cesta št. 75, 3 kron. Skupaj
9 kron. — G. Leopold Punčuh, nadučitelj v
Spodnji Idriji, 8 kron. nabrane ob priliki zboro-
vanja gg. trgovcev v gostilni g. Fr. Didiča v Idriji.
Skupaj 47 kron. Živeli rodoljubni darovalci in
njih nasledniki!

Za istersko družbo sv. Cirila in Metoda:
Fra Abundancij Maretič, franjeviski bogoslovec
v Baji na Ogerskem, 2 kroni. Živio!

Književnost.

— Poduk v igranju na citrah, sestavlja
Fran Sil. Koželjski, II. zvezek je izšel ravnoak
v zalogi podjetne knjigarne L. Schwentnerja v
Brezicah. Cena 1 glđ. 50 kr. Kakor smo se ob svo-
jem času pohvalno izrekli o I. zvezku te šole, tako
smemo storiti tudi o nadaljevanju. G. Koželjski je
tudi v tem zvezku podal ukažljivim mnogim novega,
a ne v suhoparni obliki, nego vse je lepo oprem-
ljeno z mičnimi vajami, večinoma povzetimi po
znanih narodnih pesmih, deloma pa s skladbami izda-
telja. Pričenja nadaljevanje z tonovimi načini in skalami
in sicer Dur-skale do štirih križcev in be, skupaj
toraj 8, istotako 8 molovih skal. K vsaki je kot
praktična vaja pridejana večja znana domača skladba
in sicer v durovih načinih: mazurka (po Foersterju;
češka narodna; Bratec, veseli vsi; Dolenjska zdra-
vica; Vojaška (K. Mašek); Narodna (valček); ma-
zurka (po narodnem motivu); Zvonovi (Gr. Rihar);
dalje tri izdajateljeve skladbe: „Nimam srebra ne
zlata“; Domačinke in Kitica slovenskih pesmij; v
melovih načinih pa: Narodna; Solza in lira (K.
Mašek); Danici (dr. G. Ipavec) in izdajateljeve
skladbe: Romanza; Na obali Savinje (valček) in
Notturmo. Konečno razpravlja kot dodatek umetne
izraze in okrajšave. Vse točke tega družega zvezka
so še pisane s polnim spremljevanjem v basovih
akordih, ker do deljenega spremljevanja še ni
prišel izdajatelj. Igralci začetniki naši bodo, kakor
je iz rečenega razvidno, v tem zvezku prav obilo
zanimivega gradiva, a tudi že bolj izurjeni bodo
gotovo radi segli po njem zaradi mične vsebine po-
danih vaj. Prav tople torej priporočamo tudi ta
drugi zvezek prijateljem citer z željo, da izide kmalu
za njim tretji.

Brzojavke.

Matulje 12. maja. Številno obiskani vo-
lilni shod je izrekel Jenku, Mandiču, Spinčiču
in dr. Lugini najpopolnejše zaupanje in prote-
stoval zoper brutalno postopanje laške deželno-
zboreske večine proti slovenskim poslancem.

Trst 12. maja. Isterski laški dež. po-
slanci so imeli sinoči tukaj shod, na katerem
so sklenili, zoperstavljati se z vsemi možnimi
sredstvi nameravanemu premeščenju dež. zbora
iz Poreča v Pulj.

Dunaj 12. maja. Ministerski predsednik
grof Badeni je danes vzprejel deputacijo ob-
činskega sveta ljubljanskega z županom Hri-
barjem na čelu. Deputacija je dosegla
popolen uspeh. V četrtek vzprejme depu-
tacija finančni minister Bilinski.

Dunaj 12. maja. Poslanska zbornica je
v današnji seji vzprejela poglavja I—II finanč-
nega načrta in začela razpravo o poglavjih
IV—XII., nanašajočih se na razdelitev prebitka
pri personalni dohodarini.

Dunaj 12. maja. V gospodski zbornici
se je danes vršilo prvo branje volilne reforme.
Ministerski predsednik grof Badeni se je za-
hvalil vsem strankam poslanske zbornice, da
so glasovale za predlogo in apeloval na gos-
podsko zbornico, naj predlogo kot potrebno
v interesu države čim prej reši. Zbornica je
odkazala načrt posebnemu odseku.

Dunaj 12. maja. Policijsko ravnateljstvo
je iztiralo iz vseh cislitvanskih dežel vse tiste
inozemске akademike, kateri so priredili pro-
teste zoper madjarsko milenijsko razstavo.

Zahvala gospinskega društva.

Dobrodelne predstave so sedaj vse dovršene
in predstojnici gospinskega društva Olgi baro-
novki Hein ne preostaja drugo nego prijetna
dolžnost, da vsem onim, ki so se toliko trudili, da
so uspele slovenske predstave, izreka svojo najtop-
lejšo zahvalo.

Kakor za nemške tako je tudi za slovenske
predstave prebagozorni gospod polkovnik Viktor
pl. Nitsch v najdragovoljniji in navadni lube-
znivosti vojaško godbo dal na razpolaganje in gosp.
Gottfried Frišek je s tem, da je osebno dirigiral
orkestralni del, večer neizrečeno prijetno povzdignil.

Plinova družba je zopet prevzela razsvetljavo
na svoje troške, kar je bila velika pomoč in za
kar ji gre velika zahvala; ista bodi izrečena tudi
deželnemu odboru, ki je brez odškodnine dal na
razpolaganje deželno gledališče.

Odbor, pri katerem so se dame: gospa dr.
Tavčarjeva, gospa dr. Ferjančičeva, gospa
dr. Jenkova, gospa dr. Šušteršičeva in gos-
podje: dr. Valentin Krisper, dr. Frančišek Pa-
pež, gospod Janez Vencelj, c. kr. dež. sodišča
svetnik, profesor Anton Funtek, profesor Matevž
Hubad, akad. slikar Alojzij Šubic neutrudljivo
žrtvovali za dobro stvar, bode pri gospinskem od-
boru vedno našel polno priznanje in hvaležnost.

Najprisrčnejša zahvala bodi tudi izrečena tru-
doljubnosti gospoda režiserja Inemana, gospoda
Alojzija Gangla in gospoda Milutina Zarnika
in vsem diletantom, ki so se tako odlikovali v ve-
seli igri: gospodični Leoniji Souvanovi, Mari-
jani Prosenčevi, Jelki Drenikovi, Frančiški
Skazovi, dalje gospodom Zarniku, Toporišu,
Gričarju, Ravniharju in Roštanu, naposled
vsem tistim, ki so sodelovali pri opereti; zlasti je
v tem ozru imenovati gospodično Devovo, gospo
Juvančičevo, gospoda Engelberta Gangla, ki
se je vrhu tega odlikoval s tem, da je zložil in de-
klamoval prolog, kakor tudi vsem drugim sodelu-
jočim damam in gospodom društva „Glasbene Ma-
tice“, katere koncertni ravnatelj profesor Hubad
in pevskega zbora vodja gospod Gerbič sta si
pridobila velike zasluge.

Hvala bodi izrečena še enkrat gospodu
Janezu Mathianu, c. kr. dvornemu zalagatelju,
kateri je s tem, da je dal na razpolaganje brez
odškodnine dragoceni mobilar, izkazal svojo posebno
ljubeznivost, gospodu gledališkemu intendantu Ivanu
Plantanu, da je prepustil garderobo slovenskega
gledališča, gospodu dr. pl. Miletiču, intendantu
hrvatskega narodnega gledališča za kostume pri ži-
vih podobah, naposled časapisom („Laibacher Zei-
tung“, „Slovenski Narod“, „Slovenec“), ki so pre-
vzeli reklamo in vsemu občinstvu za živahno
zanimanje pri predstavah.

Narodno-gospodarske stvari.

— Pri občem zboru „Posojilnice na Slapu pri Vipavi“ so bili v načelstvo izvoljeni naslednji gospodje delničarji: Franc Punduh, učitelj na Slapu (načelnik), Ivan Lavrenčič, posestnik z Vrhpolja (načelnika namestnik), Josip Ferjančič, župan iz Budanj, Ivan Melik, župan na Slapu, Josip Volk, posestnik iz Erzelje, Bogomir Perhace, posestnik iz Vipave, Alojzij Ferjančič, posestnik iz Slapa, Franc Štokelj, posestnik s Planine, Anton Uršič, posestnik iz Št. Vida, Francišek Bratovž, trgovec iz Vipave, Ivan Tomažič, posestnik iz Sanabara. V nadzorstvo: Matija Erjavec, dekan v Vipavi (predsednik) Ivan Mikš, župnik na Planini (podpredsednik), Anton Prhavec, posestnik iz Vipave, Valentin Klobns, kurat na Slapu, in Aleksander Zenzl iz Toderge.

— Dunajska državna železnica. Po razglasu, objavljenem v „Wiener Zeitung“ se razpisuje spodnja gradbena dela stavbenih delov 16, 17, in 20 dunajske mestne železnice. Ponudbe naj se vložijo vsaj do 1. junija t. l. pri c. kr. generalni direkciji državnih železnic. Pogoji in drugi pomočki se lahko ogledajo pri c. kr. direkciji za dunajsko mestno železnico, potem glede delov 16 in 17 pri c. kr. stavbenem vodstvu dunajskih železnic, oddelek predmetne in dunajskomestne proge, in glede dela 20 pa pri c. kr. stavbenem vodstvu dunajske železnice, oddelek dunajsko-kanalske in dunajsko-dolinske proge.

Bratje Sokoli!

V sredo, 13. t. m. (pred praznikom vnebohoda)

bode

društveni jour-fixe

v gorenjih prostorih Sokolove telovadnice, ki se prične točno ob 1/2 10. uri, to je po končanih prostih vajah, katere se prične točno ob 1/2 9. uri zvečer.

Vspored bode obsegal poleg tamburanja in petja okteta društva „Slavec“, ki sodeluje iz prijaznosti, nekaj povsem novega, humorističnega, namreč deklamatorično-illustrirano-melodramatična predavanja.

K prav obilni udeležbi vabi Vas reditelj
Josip Noll.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobroznane, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse težkote prebavljenja. Originalna skatljica 1 gld. a. v. Po poštne povzetji razpošilja ta prasek vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 (1756-7)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 8. maja: Neža Belič, zasebnica, 76 let, Gradišče št. 10, utrjenje jeter.
Dne 9. maja: Marija Ham, poštnega sluga hči, 20 mesecev, Trnovski pristan št. 15, vada v glavi.
Dne 10. maja: Apolonija Gerdina, posestnica, 72 let, Sv. Petra cesta št. 79, vodenica. — Janez Erjavec, kurilčev sin, 8 mesecev, Kolodvorska ulica št. 5, jetika.
Dne 11. maja: Matija Rozman, kajzarjev sin, 7 let, Črna vas št. 19, davica.

Meteorologično poročilo.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
11.	9. zvečer	739.0	13.7	sl. vzhod	del. obl.	
12.	7. zjutraj	739.8	9.8	sl. jvzh.	skoro obl.	0.2
	2. popol.	7.83	19.7	sr. vzhod	del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 14.0°, za 0.3° nad normalom

Dunajska borza

dné 12. maja 1896.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	35	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	—	20	—
Avstrijska zlatna renta	122	—	67	—
Avstrijska krona renta 4%	101	—	20	—
Ogerska zlatna renta 4%	122	—	50	—
Ogerska krona renta 4%	99	—	—	—
Avstro-ogerske bančne delnice	948	—	—	—
Kreditne delnice	353	—	75	—
London vista	120	—	25	—
Nemški drž. bankovci za 100. mark	58	—	82 1/2	—
30 mark	—	—	76	—
40 frankov	—	—	54	—
Italijanski bankovci	44	—	50	—
C. kr. cekini	5	—	65	—

Dne 11. maja 1896.

1% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	148	gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	136	—	—	—
Dunavska reg. srečke 5% po 100 gld.	127	—	—	—
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	—	—	—
Kreditne srečke po 100 gld.	199	—	—	—
Ljubljanske srečke	22	—	25	—
Rudolfove srečke po 10 gld.	25	—	—	—
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	158	—	25	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	478	—	—	—
Papirnat rubelj	—	—	27 1/2	—

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja mej boleznijo in ob smrti našega presrečno ljubljenega so-proga, oziroma očeta in tasta, gospod:

Ivana Benedikt-a

c. kr. jubilarne glavnodavne kontrolorja

za lepe darovane vence in za spremstvo k poslednjemu počitku pokojnika izrekamo najsrčnejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem.

V Ljubljani, dné 12. maja 1896.

(2396)

Žalujejo ostali.

Tkalnica A. M. Ledec-a sina

v Kostelcu nad Orlico na Češkem

prodaja svoje lastne izdelke naravnost odjemnikom za tvorniške cene, in sicer:

kanafase, 112 cm	meter po	88	kr.
86 cm	—	28	—
svetle, dvonitne cifre za srajce, 78 cm	—	24	—
tiskane	—	28	—
temne za obleke	—	28	—
črne	—	30	—
za kuhinjske predpasnike	—	komad	30

z železnico franco, s pošto na stroške odjemnikov. Ukusno izvedenje, pristnost barv in jako nizko postavljene cene pri izborni jakosti pridobivajo svojim izdelkom povsod pristop.

Vzorce na zahtevanje z obratom pošte. (2391-1)

Moške srajce

najfineje narejene

ovratnike, manšete, kuras

najboljši fabrikat

najnovije kravate

nogovice, jopiče, perilo za turiste

II. priporoča najceneje (2054-10)

Karol Recknagel.

C. kr. glavno ravateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. maja 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Steyr, Linz, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selzthal v Solnograd, Steyr, Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine varo, Heb, Franzova varo, Karlova varo, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj.

Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.

Ob 11. uri 50 min. popoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 4. uri popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inost, Bregence, Curih, Genova, Pariz, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine varo, Heb, Francova varo, Karlova varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.

Ob 7. uri 44 min. zvečer osonni vlak v Lesc-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyr, Gmunden, Ischl, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 8. uri zjutraj osonni vlak iz Lesc-Bleda.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 11. uri 25 min. popoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genova, Curiha, Bregence, Inost, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Pontabla, Trbiža.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 9. uri 4 min. zvečer osonni vlak s Dunaja preko Amstetena, iz Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejovic, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 33 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 2. uri 05 min. popoldne " "

Ob 6. uri 50 min. zvečer " "

Ob 10. uri 25 min. zvečer " "

(Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika. (1705-109)

Ob 11. uri 15 min. popoldne " "

Ob 6. uri 20 min. zvečer " "

Ob 9. uri 55 min. zvečer " "

(Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Oddam takoj v našem pod jako ugodnimi pogoji obedve svoji

prodajalnici z mešanim blagom

in zalogo piva.

Kdor želi vzeti v naj. m. naj se obrne direktno na lastnika Franjo Žagar-ja v Starem trgu pri Rakeku. (2389-2)

Schiechtovo patentno milo

je najboljša za perilo in drugo hišno porabo; združuje najvišjo pralno moč z največjo milobo; daje blesteče belo, nedišeče perilo in je posebno pripravno za volnato blago; izbirno je kot ročno (2227) in kopalno milo za velike in male. (4)

Nikomur ne bode žal, če poskusi.

Dobiva se večinoma v vseh prodajalnicah na drobno.

Kuverte s firmo

priporoča po nizki ceni

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Pozor!

Podpisana trdka priporoča

Pozor!

slavnim prostovoljnim gasilnim društvom in občinam

za nabavo vsakojakih

brizgalnic, gasilnega orodja, pasov i. t. d., kakor tudi kmetijskih strojev

svojo bogato založeno

podružnico v Zagrebu, Frankopanska ulica št. 9.

Postrežba točna, solidna, z nizkimi cenami pod ugodnimi plačilnimi pogoji na obroke. — Za obila naročila se priporoča

s spoštovanjem

podružnica R. A. Smekal.

(2310-1)

Stavbni konkurs.

Okrajni cestni odbor v Litiji razglasa s tem

splošno razpravo o ponudbah za preložitev okrajne ceste in to glede kosa „Hotič-Vače“

na podlagi deželnega zakona z dne 17. januarja 1896. št. 10 v proračunjenem znesku 11.800 gld.

Dotična dela in oskrbitev oddaja se le glavnemu podjetniku, kateremu pa je dovoljeno, da si vzame ob svoji nevarnosti in odgovornosti podrejenih podjetnikov.

Ponudbe, s kolekom 50 kr. in previdene z varščico 10%, morajo se nložiti pri okrajnem cestnem odboru v Litiji do 18. maja 1896, ter se morajo ponudbe navesti s številkami in z besedo.

Načrti, pogoji in drugi pripomočki, tikajoči se gori navedene stavbe, pregledajo se lahko vsak dan od 8. — 12. ure popoldne in od 2. — 6. ure popoldne pri predsedniku okrajnega cestnega odbora ter se pripominja, da bode pač vsak ponudnik iste natakno poznal in se istim brezuvetno zavezal, kar se mora v ponudbi izrečno navesti.

Okrajni cestni odbor litijski

v Litiji, dne 2. maja 1896.

Janez Jeretin s. r.,

predsednik, stanujoč v Gracu pri Litiji.

(2361-3)